

Verksamhetsberättelse 2009 för Miljösamverkan Stockholms Län

För att stödja miljökontorens verksamhetsutveckling har Stockholms län sedan några år en Miljösamverkansorganisation i form av Miljösamverkan Stockholms Län (MSL). Detta är ett samarbete mellan alla kommuner i länet samt Länsstyrelsen i Stockholms län och Kommunförbundet Stockholms Län (KSL). Miljösamverkan Stockholms Län genomför bland annat tillsynsprojekt i syfte att effektivisera den lokala tillsynen i länet. Målet är att utifrån rådande lagrum säkra en likvärdig bedömningsgrund i länets kommuner.

Under 2008 tecknades ett konsortieavtal för avtalsperioden 2009-01-01 t.o.m. 2011-12-31 mellan kommunerna, Kommunförbundet Stockholms Län och Länsstyrelsen i Stockholms län. Avtalet säkerställer finansiella och personella resurser till Miljösamverkan Stockholms län (MSL). Avtalet löper på tre år och ska omförhandlas hösten 2011.

Den politiska förankringen har löpande skett genom diskussion och rapportering med SBB- presidiet. Vidare genom de Miljönämndsordförandeträffar som ordnas. Förankring hos ledande tjänstemän sker på Miljöchefsträffarna. Dessa träffar är den viktigaste styrningen för Miljösamverkansprojektet.

MSL:s styrgrupp under 2009 har bestått av Sara Helmersson, Norrtälje kommun (ordförande), Gregor Hackman, Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor, Gunnar Söderholm, Stockholms stad, Christina Lood, Botkyrka kommun, Lena Pettersson, Länsstyrelsen Stockholm samt Thomas Fredriksson, Kommunförbundet Stockholms län.

Under 2009 var MSL bemannat med en projektledare på heltid.

Genomförande av delprojekt 2009

Alla tillsynsprojekt ska följa MSL:s projektplan, i vilken det i detalj redovisas syfte, mål, ansvarsfördelning och tidsplan m.m. Projektarbetet genomförs i huvudsak på MSL:s webbaserade projektarbetsplats. Inom varje projekt har en arbetsgrupp bildats och totalt har närmare 53 personer varit engagerade i delprojekten.

Service och bemötande i tillsynen

Länets miljönämndsordföranden och miljöchefer har i arbetet med verksamhetsutveckling identifierat tillsynsmetodiken som ett utvecklingsområde. En bärande del i en framgångsrik metodik är ett korrekt bemötande och att kunna ge service.

En arbetsgrupp har under 2009 tagit fram en handledning i bemötande samt börjat planera en utbildning i service och bemötande som kommer att erbjudas kommunerna under 2010.

Nyckeltal II

Miljöchefer och miljöpolitiker i länet har sett ett behov av relevanta nyckeltal som ska ligga till grund för en effektivisering och kvalitetshöjning av myndighetsutövningen vid länets miljökontor. Nyckeltalen ska också göra det möjligt för kommunerna att jämföra sina verksamheter med varandra.

Under 2007 och 2008 tog en arbetsgrupp fram nyckeltalen som började mätas av ett större antal kommuner i länet under 2009. Även handläggningstider för vissa ärenden har och kommer att mätas. En arbetsgrupp sammanställer kommunernas nyckeltal och diskussioner sker sedan på miljöchefsträffarna.

Kosmetiska och hygieniska produkter för barn

Kosmetiska och hygieniska produkter (KoH) används på kroppen eller i munnen. Vissa ämnen som kan ingå i produkterna kan orsaka allergier eller annan överkänslighet hos användarna. De kan också vara till skada för miljön. Barn kan av flera skäl vara känsligare än vuxna för KoH-produkter. Antalet allergiska barn i Sverige har under de senaste årtiondena ökat mycket kraftigt. Förklaringen kan enligt Kemikalieinspektionen vara förändrad livsstil och att barnens exponering för allergiframkallande ämnen har förändrats.

En arbetsgrupp har under 2009 arrangerat ett utbildningstillfälle för 35 miljö- och hälsoskyddsinspektörer från kommunerna. På seminariet har en representant från Läkemedelsverket redogjort för regler för märkning och innehåll, definitionen av produktområdet, problem med produkterna m.m. Arbetsgruppen har sedan tagit fram informationsmaterial som kan användas vid inspektion i butik. Resultatet har blivit att 9 kommuner har utfört inspektioner hos totalt 91 detaljhandlare och det har visat sig att det främsta problemet är bristande märkning av produkterna.

Praxis för rimlighetsbedömning i samband med beslut för att begränsa trafikbuller

Vid rimlighetsavvägning inför beslut i trafikbullerärenden är det ofta svårt att bedöma störningens samhällsekonomiska kostnader. Idag saknas handledningsrutiner och vägledning samt praxis för hur en sådan bedömning kan och bör göras, så att kostnaden står i rimlig proportion till beslutet.

Syftet med projektet har varit att hjälpa handläggare inför deras beslut i trafikbullerärenden att göra en bedömning där kostnaden står i rimlig proportion till beslutet.

En arbetsgrupp har gått igenom domar angående väg- och spårtrafikbuller från Miljööverdomstolen. Arbetsgruppen har läst domarna och sedan plockat ut intressanta aspekter som sedan har sammanställts i ett Excel-dokument. Dokumentet gör det möjligt för handläggare i länet att på ett enkelt sätt få tillgång till intressanta domar om trafikbuller. Tanken är att man genom sökord lätt ska hitta domar som har behandlat den fråga man är intresserad av.

El-avfall

Elektronik innehåller många miljö- och hälsoskadliga ämnen som t.ex. ftalater, bly, kvicksilver och kadmium. För att dessa ämnen inte ska spridas till miljön då elektroniken kasseras regleras hanteringen av uttjänt elektronik i

miljöbalken. Där ställs bl.a. krav på utsortering och förbehandling. Baselkonventionen, som trädde i kraft 1992, är en överenskommelse mellan 169 länder, däribland alla EU-länder, om att inte dumpa farligt avfall i länder där lagstiftning och kontroll är bristfällig.

Trots regler och konventioner exporteras med stor sannolikhet uttjänt elektronik illegalt från Sverige, ibland under förespeglning att det är begagnade produkter. I mottagarländerna finns inga bra metoder att ta omhand den här typen av avfall. Tungmetaller och andra miljöskadliga ämnen förorenar miljön och skadar människors hälsa.

Syftet med projektet har varit att ta reda på vart kommunernas respektive Länsstyrelsens egna el-avfall tar vägen. En arbetsgrupp har redovisat vart el-avfallet tar vägen och gruppen har kommit fram till att det krävs en enorm arbetsinsats för att följa el-avfallet hela vägen till slutdestinationen. Arbetsgruppen har inte lyckats få alla svar, men har kommit en bit på väg och fått mer insikt i vad som händer med el-avfallet. Arbetsgruppen har varit i kontakt med en student vid Stockholms universitet som kommer att göra ett examensarbete inom området. Resultatet av hans arbete hoppas kommunerna och Länsstyrelsen kunna ta del av. Gruppen har kommit fram till att det behövs en utbildning om lagstiftningen angående export av avfall, då detta är en komplicerad lagstiftning. Detta kan bli ett nytt delprojekt inom Miljösamverkan.

Hygienlokaler II

Miljösamverkan Stockholms Län fick av de kommunala miljöcheferna i länet uppdraget att under 2007 ta fram material inför en tillsynskampanj. Tillsynskampanjen skulle rikta sig till hygienlokaler med stickande eller skärande verksamhet. Arbetsgruppen tog fram en ”verktygslåda” innehållande checklista och hjälpreda, mall för inspektionsprotokoll och bilagor med goda exempel på informationsskrivelser från olika kommuner i länet.

Materialet som togs fram under 2007 användes sedan i etapp II som var en tillsynskampanj. I etapp II ingick att kontakta kommunerna och informera om tillsynskampanjen. Det skulle även göras en sammanställning och redovisning av resultatet.

En arbetsgrupp har ringt runt till kommunerna vid ett par tillfällen. Vid första tillfället informerade man om det framtagna materialet och att en tillsynskampanj var på gång. Vid det andra tillfället tog arbetsgruppen reda på om kommunerna hade haft en tillsynskampanj och vad de tyckte om materialet.

Det visade sig att få av kommunerna har utfört tillsyn på hygienlokaler. Orsaken är bland annat personalbrist och personalomsättning. De som har utfört tillsyn har inte använt checklistan i någon större utsträckning. Många inspektörer tycker att checklistan är lång och krånglig. Diskussioner har skett i arbetsgruppen, på miljöchefsträff samt på styrgruppsmöten om hur man kan få fler att använda checklistan. Vi har kommit fram till att det blir svårt att få alla kommuner att använda exakt samma checklista. Många kommuner gör lokala anpassningar av den. Vi får nöja oss med att försöka få alla att utgå från Miljösamverkans checklista när eventuella egna listor tas fram. Det är dock viktigt att alla använder sig av samma koder i sina checklistor för att därigenom kunna göra jämförelser över kommungränserna.

Inventering och riskklassning av miljöfarliga verksamheter i drift

Projektet startade i december 2009 med sitt första projektgruppsmöte.

Seminarier

Miljösamverkans delprojekt avslutas ofta med seminarier. Under 2009 arrangerades två seminarier, ett om kosmetiska och hygieniska produkter för barn samt ett om energi i tillsynen (ett projekt som genomfördes främst under 2008). MSL var också med och presenterade sitt arbete om minireningsverk på seminariet "Renare avlopp ger friskare hav" arrangerat av Miljösamverkan Sverige. 67 personer deltog på något av seminarierna som Miljösamverkan arrangerade.

Övriga aktiviteter 2009

- Två träffar med miljöchefer och två träffar med miljönämndsordföranden har genomförts.
- Inom det nationella nätverket för miljösamverkan har två möten ägt rum. Även mellan träffarna sker ett samordningsarbete mellan de olika nätverken.

Bilaga 1

Ekonomiskt utfall 2009

	Kostnader (Tkr) enligt avtal	Intäkter (Tkr) enligt avtal	Utfall per 091231	Kommentar
Projektledare	-700		-700	Enligt avtal med Miljöförvaltningen Stockholm
Resor	-20		-10	7000 hotel Rival*, 1000 tåg till Karlstad, 1400 hotel miljösamverkansträff i Nyköping, 400 tåg Nyköping,
Konferenser	-55		-52	22 500 Peggy, 26 000 Miljöchefsträff*, 2000 Miljösamverkansträff Karlstad, 1200 seminarieavgift för avloppsseminarium (* hela eller delar av denna kostnad kommer att faktureras miljöcheferna)
Webb	-30		-34	Webforum
Övrigt	-295		-22	7600 middag arbetsgrupper, 1300 fika KoH seminarium, 540 fika energiseminarium, 5300 energirådgivarnas deltagande på energiseminarier, 6500 lunch miljöchefsträff Sundbyberg, 650 fika miljöchefsträff Sundbyberg.
Avgifter från kommunerna		800	800	
Avgift KSL		150	150	
Avgift Ist		150	150	
Summa	-1100	1100	282	

Bilaga 2

Deltagare i projektgrupper och seminarier under 2009

Under 2009 medverkade 62 personer i Miljösamverkan Stockholms Läns nio olika projektgrupper. 67 personer deltog i de två seminarier som arrangerades.

Projektgrupp El-avfall

Nanna Spett – Stockholms stad
Helene Nybom – Huddinge kommun

Ylva Bjurström – Länsstyrelsen i
Stockholm
Ulrika Kvartoft Kruså - MSL

Projektgrupp Nyckeltal

Sara Helmersson – Norrtälje
Christer Rosenström – Nacka
Fredrik Rydesjö – Stockholm
Anna Billgren – SMOHF
Karolina Ernarps – Solna
Gregor Hackman – SRMH
Christian Haglund – Sollentuna
Anne Karlsson – Nacka

Mi Karnstedt – Vallentuna
Christina Lood – Botkyrka
Carina Molin – Värmdö
Katariina Parker – Sundbyberg
Marie Rolkert – Norrtälje
Johan Stock – Sigtuna
Anna von Axelson - Vallentuna

Projektgrupp Service och bemötande

Lisa Schild – Värmdö
Marithe Eriksson – Stockholm
Lennart Norring – Stockholm
Margareta Jonsson – SMOHF
Lars Hallgren – Solna

Gregor Hackman – SRMH
Mari-Ann Serva – Sundbyberg
Linda Engberg - Norrtälje
Thomas Fredriksson – KSL
Ulrika Kvartoft Kruså - MSL

Projektgrupp Kosmetiska och hygieniska produkter för barn

Natalii Back – SRMH
Susanna Karlsson – Stockholm

Malin Pettersson – Norrtälje
Ulrika Kvartoft Kruså - MSL

Projektgrupp Trafikbuller

Anneli Castan – Nacka
Susanne Backlund – SRMH
Maria Hansson – Sollentuna

Magnus Lindqvist – Stockholm
Ulrika Kvartoft Kruså - MSL

Projektgrupp Hygienlokaler

Monika Gyllengahm – Sundbyberg
Lars Lindqvist – SRMH

Ulrika Kvartoft Kruså - MSL

Projektgrupp Inventering och riskklassning av miljöfarliga verksamheter i drift

Ellinor Carlsson – SRMH
Emma Gille – Solna
Anna Sundqvist – Solna
Helene Götherfors – SMOHF
Jörgen Rosberg – SMOHF
Sören Sjögren – Sundbyberg

Marie Sundbom – Värmdö
Helene Nybom – Huddinge
Birgitta Swahn – Länsstyrelsen
Jeanette Häggroth – Länsstyrelsen
Ulrika Kvartoft Kruså - MSL

Projektgrupp Energi i tillsynen

Jessica Berggren – Stockholm
Hans Svedhag – Sundbyberg
Anne Pages – Järfälla

Johan Lindsten – Norrtälje
Ulrika Kvartoft Kruså - MSL

Projektgrupp Minireningsverk

Stefan Engblom – Botkyrka
Maria Resman – Värmdö
Karin Palmqvist Larsson – Österåker

Hans Finndin – Norrtälje
Ulrika Kvartoft Kruså - MSL

Deltagare Utbildning 2009-04-29 inom projekt Kosmetiska och hygieniska produkter för barn

Södra Roslagen Miljö och
Hälsoskyddskontor
Ingela Steen Ronnermark
Kerstin Setterlöf
Magnus Nordström
Maria Löfholm
Fredrik Haux
Maria Lindström
Jurgita Paknia
Malin Wiberg
Eva Björkhem
Maria Burström
Karin Backlund
Natalii Back
Mattias Welander
Emma Hellberg
Ellinor Carlsson
Katarina Brundin
Anette Carlsson
Susanne Backlund
Upplands Väsby kommun
Marie Nilsson
Margareta Teilus

Södertörns miljö- & hälsoskyddsförbund
Helena Götherfors Westman
Magdalena Salomonsson
Petri Palkki
Botkyrka kommun
Jenny Färm
Sunbybergs stad
Monika Gyllengahm
Stockholms stad
Susanna Karlsson
Catarinah Blomberg
Norrtälje kommun
Malin Pettersson
Malin Olofsson
Camilla Kjellin
Lovisa Olofsson
Marie Albinsson
Elisabeth Ljung
Miljöskyddsenheten, Länsstyrelsen i
Stockholms län
Eva Olsson
Miljösamverkan Stockholms Län
Ulrika Kvartoft Kruså

Deltagare Seminarium 2009-11-02 inom projekt Energi i tillsynen

Miljöskyddsenheten,
Länsstyrelsen i
Stockholms län
Linda Monell
Södertälje kommun
Christine Persson
Ana Camargo
Jari Arvola
Anders Persson
Anders Eriksson
Ekerö kommun
Ulf Aronsson
Sundbybergs stad
Andreas Ödling
Hans Svedhag
Stockholms stad
Nanna Spett
Nette Bygren

Jon Möller
Lena Embertsén
Anna Vestman
Jessica Berggren
Sigtuna kommun
Anna Ericsson
Veronica Marklund
Jenny Bejerskog
Joakim Ambrosson
Lidingö stad
Lisbeth Eriksson Gross
Botkyrka kommun
Ulrika Elveskog
Norrtälje kommun
Sara Helmersson
Johan Lindsten
Huddinge kommun
Ella Knutsson

Sollentuna kommun
Ann-Christine Granfors
Järfälla kommun
Jimmi Ulriksson
Nacka kommun
Jonas Åström
Anne Karlsson
Södra Roslagens miljö-
och hälsoskyddskontor
Ellinor Carlsson
Energirådgivningen
Per Bengtsson
Uppsala kommun
Bernt Forsberg
Miljösamverkan
Stockholms Län
Ulrika Kvartoft Kruså